

Oglas, pripisana itd.
Molim i računaju se na temelju
svakog cijenika ili po dogovoru.

Movci za predobjebo, cijase itd.
Molim se naputnicom ili poloz-
nicom pošt. stanicice u Pulu
za administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno oz-
naci ime, prezime i najbolju
poštu predbjorku.

Što list na vrieme ne primi,
znači da je javni odpravnik u
otvorenem pisanu, za koji se
ne plaća poštarina, ako se izvana
napiše „Reklamacija“.

Cekovnog računa br. 847.849

Tiskarski broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu mala stvari, a nosloga sve pokvaru“. Naroda poslovica.

Odgovorni urednik i izdavatelj Stipe Gjivić. — U nakladi tiskare J. Krmotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Vladin vrt u Štivanu

(otok Cres.)

Pred njekoliko godina odlučin je carska vlada u Trstu ustaviti rasadnika ili vrtova za uzgoj američke loze u raznili krajevi Istre, kao u Pazinu, u Krku, pa tako ga je ustavila i na otoku Cresu u mjestu Štivanu, koji služi za mjesto istog imena, za Martinšćicu i za Belej, te ima dake veći djelokrug, nego ga netočno upućeni dopisnik „Naše Sloga“ pripisuje u br. 57. t. g. Taj vrtao nije dake ni od vlaste određen za sve vanjske občine, nego za naznačene, a uzrok tomu znade samo ona. Ovaj vrtao nemože se dake prisposobiti ili takmiti sa drugimi ovečim vrtovima ove vrsti, ali ipak se o njem može kazati, da je uzor-vrtom. Skroman je, nije velik, ali je dostanan. Nekazemo to u smislu spomenutog dopisnika, nego u tom smislu, da je taj vrtao kao početna uputa u vinogradarstvu za umno gojenje američkih loza na svojem mjestu. Ta više se od takova, vrtla nemože tražiti. Pametan čovjek neće valjda izčekivati od toga vrtla podpunu nauku u vinogradarstvu, kako se predaje u viših zavodih, nego samo najelementarnija načela vinogradarstva, najkraća i prikladna za prosti put. A tu svrhu je vladin vrtao u Štivanu i postigao, te tim se pokazao potrebnim i koristnim.

Od toga malenog vrtla nemože niklo očekivati, ba bi se moglo snabditi toliko tisuća američkih koza, da se tim zadovolji razlog. Švatko nemam, ni zadost hranu. U svakom je poslu početak najteži, a po težkoće se uvjek nesvladaju najnedostatniji. Nadamo se, da ćemo i ovako našu svrhu polučiti. Težko, da će u nas ova generacija naroda toliko američkog trsja nasaditi, koliko biješi prije domaćega; a to poglavito stoga, što se sva mladljiva sterija od 16 godina seli u Ameriku i drugamo, da potraži zasluge i novca, pa da se vratiti i da nastavi rad oko preustrojstva zapuštenih vinograda. Siromah, komu nedostaje hrana iz njegovog zemljišta, mora na njom po svjetu, a kada hrana dobavi, neka sad i američku lozu, koja će mu služiti za glavnicu, iz koje će dobivati lepe kameate. Ima slijbla zapreka i više nego što naveđeno za unapredjivanje američke loze, ali marljivi i uvidljavniji seljaci zato nemare, nekone duhom, bore se, pobijedujući sade američku lozu bilo iz svoga vino-grada, bilo iz vladinog vrtla. Donaša li

Tim je potreba naroda pokrita. Koji bi dao više, kada više loza nema? Podjeli se se bilo se davala 7000 loza u prešloj godini, a u prijašnjih godina narasao je broj i do 10.000. To je već nješto. Prvo se dje- li se, da je i g. dopisnik „Naše Sloga“ u Cresu na Petrovu ovaj vrtao koristio, kako je koristio i Štivanjanom, i Martinšćanom, i Belejanom, i Ustrinom, i Vrani, i Zbišini, i Valunu, i Lubenici, da-pače i istom Cresu, gdje se prije više tisuća loza žilavica raspačalo, jer je nisu naši domaći seljaci htjeli, ili su ih trazili, kada su saznali, da ih više nema. Recimo istinu, prije nisu naši ljudi znali cienili američku lozu kako sada, jer sada bi se za nju i potukli. Kako to, prije malo, sada toliko? Na tu promjenu je netko morno uplivao. Prije je uplivao vladin vrtao u Štivanu, pa onda putujući učitelj gosp. Trampuž, stanjući u Krku. Vladin vrtao je pohranu, iz koje izlazi svake godine po više tisuća ljepljih loza-zilavica, zdravih, neoštećenih, zrelih za razplod. To je materijalna stvar, koja se vinogradarstva tiče, te nemože bit po seljake od zanata ravnodušna.

Gospodin Trampuž je pako učitelj, vrtao je njegovo djelo, koji mučiće govoriti, koliko i učitelj. On putuje i ide, kada i kamo ga njegovo zvanje zove, te nenosi uzalud ime učitelja, a koj bi to samo užtvrdio, pokazao bi, da ignorira čovjeka, koji misli, čuti, i radi sa temeljnim znanjem i matematičkim osvjeđenjem u gospodarstvu, a napose u vinogradarskom struki. Njegove luke, razumjeli i proste pouke su za svakogu baš poučne, uputljive, bisera vredne. Sa kratkimi i bistrimi načeli u vinogradarstvu ved je Štivanjanare i mnoge druge seljake tako uputio, te je značu na pamet kao otčenaš. Koliko putuje on praktički pokazati i učio u vladinom vrtu, u vinogradih, u župnom droštu baš o načinu i vrstih ciepanja na američku lozu, a ponajviše o englezkom ciepanju na suho! U Štivanu bi došao prarodom po Martinšćici, gdje bi se občinskom glavaru prijavio i kazao mu svrhu svog dolaska, u Štivanu bi se to

dakle vladin vrtao u Štivanu koristiti? Da-kako da donaša. Lienčinam samo nedon-aša, a tih ima svadje. Okladili bismo se, da je i g. dopisnik „Naše Sloga“ ovaj vrtao koristio, kako je koristio i Štivanjanom, i Martinšćanom, i Belejanom, i Ustrinom, i Vrani, i Zbišini, i Valunu, i Lubenici, da-pače i istom Cresu, gdje se prije više tisuća loza žilavica raspačalo, jer je nisu naši domaći seljaci htjeli, ili su ih trazili, kada su saznali, da ih više nema. Recimo istinu, prije nisu naši ljudi znali cienili američku lozu kako sada, jer sada bi se za nju i potukli. Kako to, prije malo, sada toliko? Na tu promjenu je netko morno uplivao. Prije je uplivao vladin vrtao u Štivanu, pa onda putujući učitelj gosp. Trampuž, stanjući u Krku. Vladin vrtao je pohranu, iz koje izlazi svake godine po više tisuća ljepljih loza-zilavica, zdravih, neoštećenih, zrelih za razplod. To je materijalna stvar, koja se vinogradarstva tiče, te nemože bit po seljake od zanata ravnodušna.

Gospodin Trampuž je pako učitelj, vrtao je njegovo djelo, koji mučiće govoriti, koliko i učitelj. On putuje i ide, kada i kamo ga njegovo zvanje zove, te nenosi uzalud ime učitelja, a koj bi to samo užtvrdio, pokazao bi, da ignorira čovjeka, koji misli, čuti, i radi sa temeljnim znanjem i matematičkim osvjeđenjem u gospodarstvu, a napose u vinogradarskom struki. Njegove luke, razumjeli i proste pouke su za svakogu baš poučne, uputljive, bisera vredne. Sa kratkimi i bistrimi načeli u vinogradarstvu ved je Štivanjanare i mnoge druge seljake tako uputio, te je značu na pamet kao otčenaš. Koliko putuje on praktički pokazati i učio u vladinom vrtu, u vinogradih, u župnom droštu baš o načinu i vrstih ciepanja na američku lozu, a ponajviše o englezkom ciepanju na suho! U Štivanu bi došao prarodom po Martinšćici, gdje bi se občinskom glavaru prijavio i kazao mu svrhu svog dolaska, u Štivanu bi se to

broz proglašilo, a na Belej bi otišao vrtni čuvar Orlić prijaviti puku. Dopisnik „Naše Sloga“ br. 57. će tek ar ovim putem dozvati sada, da je g. Trampuž svaku godinu, po više plaća ciepanje praktično poučavao. Njega smo mi vidjeli, i stotinu drugih u raznih prilikah, kako je vješto rabio nož cieplnik, ravne plohe odrezavao koso, srednje zareze činio, i ciepove slagao. To su činili i svi onđi naznačni, te im je ili popravljao, ili odobravao sa ustrpljenjem i zanimivošću, baveć se s njimi po više sata. Dakako, da nisu svaki put svi seljaci dolazili na praktične vježbe, ali su bili svi pozvani, i svi su mogli doći, a to je doista. Mnogi dakle znaju englezki ciep uslijed pouke primljene kod kuće po g. Trampužu. Neće bit baš svi profesori u tomu, ali oni kažu, da za sebe znaju, i tim se diče. (Konac sliči.)

DOPISI.

Ix Cresu, dne 22. t. mj. 1901. —

Dopustite, da priobčimo u Vašem cienjenom listu „Naša Sloga“ nekoliko redaka i sa ovog valjda najzapaštenijeg i najbiednijeg mesta u tužnoj Istri. Sad se je doduše nešto počelo buditi, kako se to uvidja i po dopisima u cienjenoj „Našoj Slogi“, ali to buduje jest dosta slabo, jer još smo vrdo privljeni i isprekrizani onom mrežom, koju su naši Talijani razapeli po cijeloj Istri. Nu nadajmo se u bolju skorašnju budućnost, jer svaka sila i protunaravno gospodstvo za vremena, te ili prije ili kasnije mora da jednom izbije na vidjelo božja pravda. Ta će prava donijeti nam slobodu, koja će nam biti tim sladja i ugodnija, čim ju budemo postigli većim trudom i naporom.

I ovih se je dana vidjelo u Cresu, kako se Talijani ljute i previjaju kao pogrena zrnja, čim opaze, da se u onom narodu, kojim vladaju, pojavi ma i tračak hrvatske svesti. Oni bo dobro znadu, da i najmanji znak, koji pokazuje, da na

postizavamo — neuspjeh. Znanje, kojim učenike vaše pitate, ne budi uvek ni visoko ni preduboko, ali budi uvek točno, uvek praktičnošću začinjeno. Praktičnost će jedino ovu lako probaviti i s njome se zadovoljiti. Praktičnost će jedina u njemu svakovrstnih vrhina postvarati! Nu pri tom ne ēu da ustvrdim, da se valja kaniti i od škole odaleći svaku idealnost, ne Bože sačuvaj. Nešto idealnosti treba svakako da bude u pouci školskoj, e da se tako lakše mladež naša jednom uzmognje podići nad puste brige svakadašnjeg života, te svoja misli svrnuti višim i plemenitim cijevima. Učitelji, je li vam do napredka najplemenitije znanosti, do sreće i potresa naroda, kojemu pripadate, prečinite sami sebe, prečinite znanost — učite, matrite i proučavajte! Pa budete li tako postupali, to ćeće moći onima, koji kleveću na učionici — na vas, doviknuti: „Nijesam krivac imena mi mogu, sva je krivnja s nevaljanom tvoga!“ (Nastavak slijedi.)

PODLISTAK.

S kojim razloga gube mnoga djeca veću za tank, a po devršetku nar. škole zanemare knjigu i daljnju naobrazbu. Kako da se tome doskoči?

Piše: Veljko.

(Nastavak.)

O, nemojte mi upisivati u grieh, ako možda ne znade dovoljno cieniti vaše sveto zvanje: oprostite tom blednom patniku, koga je vihar jada i nevolja bio i progonio sa svijuh četiri strana sveta: Eno, on vam sada pruža prigodu, da to izpravite, šiljući vam svoju djecu, da im vi valjanim uzgojem izkorene one preseude, mane i zle običaje, a da im u njihova nejšna srca ulijete onoga, što će ih jednom učiniti dobrimi kršćanima, dobrimi očevi, pravi patriolama i značajnicima; da im uplamite volju za naukom — za veli preporoditelj hrvatskoga učiteljstva neprežalni J. Filipović. A bivši mi-

crstli koristnih nauka; koja će ih jednom prevesti dotele, da se otresu stare one kopreme, koja im prieći vidik u daljinu. Natojte dake, da vašim učenicima podatete dostatnu količinu znanja, ali to znaće treba, da bude gradjeno na čvrstoj podlozi kojoj ne će tako lako zub vremena, a ni razne okolnosti — uništiti. A da to postignemo, valja da se okanimo puke teoretičnosti (mehanizma) i sijajnih uspjeha, kojima mnogi hoće, da zavaravaju i zasjenjuju, na pojedinim paradočnim prigodama, slusatelje i tako pokriju svoju slabu stranu. Sjajni uspjesi niesu od nikakove koristi po djecu; oni su samo kadri, da poluče časovite efekte. Budimo zadovoljni sa solidnim uspjehom — na predkom, ali taj napredak nek bude kroz svojina djecija; nek bude što no rieč: malo, a sočno, a ne mnogo, a nesnoćno, jer jedino takav napredak ozbiljno i trajno koristi mladeži. „Što je više sijaja u školi, to je manje pravoga znanja i uzgoja“.

Odalečimo dake of skole teoretičnost,

s njome dječeta poučiti ni uzgojiti nećemo nikada moći, dapaće njome mjesto uspjeha!

narod teži za slobodom, (i to samo makar za osobnom slobodom), jest za njih potekat propasti njihovog nasilnog gospodstva.

Evo da vam prioprijedim dogodaj, što se je zbio ovih dana u gradu Cresu. Na 7. tek. m. (treći dan našeg godišnjeg sajma) došlo je amo nekoliko hrvatskih abiturijenata sa abiturijentskog kongresa, koji se je ove godine obdržavao na Rieci. Ovi su mladići došli amo nenađano, kako se vidi po tom, što su nam onaj dan telegrafovali, da ih dočekamo. A niesu pak došli — kako kažu naši renegati i dotepercni, da šire „la propaganda croata“ jer kako rekoh, došli su nenađano. Dodjeće, da se malko porazvesele i da razgledaju ove naše krajeve. Kad bi tako imali bili politične nakane, bilo bi ih došlo mnogo više, a nije im to bilo baš težko, jer kako su mogli doći na Rieku sa sviju strana naše domovine, to bi bili mogli doći i u Cres, koji je od Rieke udaljen 3 sata vožnje parobromom. Ovi su mladići po danu bili pušteni na miru, te se nije nijedan Talijan uvredio radi njihovog ponašanja, premda su Talijani prema nama veoma tanke i čutljive osjetljivosti. Jedva ovi mladići zapjevase na večer hrvatskim jezikom, to već nekojima neljubise milo, te se je odmah pokazala finoća, izobraženost i plod njihove djedovske kulture. Naime tek zapjevase oni, to se čuje sa prazraza jedne cresačke aristokratske kuće vikanje najsljije riječi kao mer..., kojom se Talijani u svojoj finoći tako često služe. Kad su abiturijenti prolazili po gradu, mnogo ih je pučanstvo slušalo napetih ušiju, te se je divilo njihovom pjevanju i njihovom sladkom jeziku, kojim su govorili. Osobito krasni se je spol one večeri uvjerio, kako je naš „servaški“ jezik lep i blagozvucan. Pučanstvo im je povladjavalo i molilo ih neka i dalje pjevaju. Kad su zapjevali i druge domobjubne pjesme, prolazeći izpod kuće našeg načelnika dra. Josipa Petrića, c. kr. bilježnika, prolje se časa vode sa onog prozora, na kojem je i sam glavom bio nagnut. Kad su se drugi put vratili, prolje se i druga časa, koja je dohvatali jednog abiturijenta. I ovaj je put bio naš gradonačelnik na prozoru, a zatim je pošao k redarstvu, da im zabrani pjevanje. Redar im na to zabranji hrvatsko pjevanje zaprijeti im se zatorom. Ovi su se pokorili, jer su uvidjeli, da redar dolazi po višem natagu. Na to intelligentna fakinaža zatuli onu izazovnu „Nella patria de Rossetti“, te je pjevala slobodno bez ičije opomene, jer je pjevala talijanski a to našeg načelnika ne smeta, nego mu godi i uživa, kad se može stogod raditi u prkos Hrvatima. Na to su abiturijenti posli premakavani „Al fede! Chersino“, a Talijanaši zapjevaju i druge izazovne pjesme. Ali rukoj, koju hrani cresski poljudelac, pjeva i provocira Hrvate, a da ne biva opomenuta. Po gradu se vikalo i živjalo one večeri, a naš gosp. načelnik sve to mirno dopušta, te je dapače sam prvi pokazao put demonstraciji stojeći na prozoru, dok sa istog prozora lijevala voda na prolaznike. Pitamo sada, je li sposoban taj čovjek, da vlada občinom, u kojoj ima 95% hrvatskoga pučanstva.

Niesu ove puste riječi, ovo su činjenice, kojih se ne može pobiti, jer se može svakot ob ovom osvijedočiti kod c. kr. kotarskoga suda u Cresu.

Naši su naime abiturijenti podigli tužbu protiv g. načelnika, radi uvrjede postenja, pošto je voda prolivena sa njegovog prozora dva puta baš na njih, a on sam je međutim bio na onom prozoru. Naši su svjedoci dokazali, da je on oba puta bio na prozoru, a vodu da je prolila ženska glava, a ta bijaše, po mnjenju građanstva, njegova rođakinja. Gospodin načelnik, koji je proučio pravo, imao je svoga odvjetnika - branitelja a abiturijent, koji je tužio, ostavio je svog opunovlastenika, te ne imadjaše nikog odvjetnika, pošto nisu se odazvali njegovoj molbi

dva odvjetnika izvan mesta Cresa. — Dr. Petris bio je riesen obtuzbe, jer da nije dokazano, da je on glavom bacio vodu. — Abiturijenti su učili utočište. Evo, čujte vi, koji pomažeće ne prisiranim ljudima, do onih mesta na kojima moraju stajati ljudi, koji umiruju duhove a ne da ih draže i vladaju na otčijed prisiranom.

Nas je goep. načelnik više putu kažao pred svojim političkim protivnicima, da će on raditi po simpatiji, da će on uvek glasovati protiv svojih političkih protivnika u občinskim poslovima, pa makar imali pravo da zahtijevaju njegovu moralnu podršku. Vidjet ćemo, hoće li vlasti podpirati Talijane i onda, kad joj budu ovake ljudi predlagali za kakvo mjesto, na kojem mora stajati čovjek, koji će raditi po pravici i nepristanosti, a ne po strasti i političkoj zaslužljenosti.

Cresanin.

Sjećajte se „Družbe sv. Cirila i Metoda“ za Istru

Franina i Jurina

Fr. Ma su morale mošćeničke frajle naši vode sa onog prozora, na kojem je i sam glavom bio nagnut. Kad su se drugi put vratili, prolje se i druga časa, koja je dohvatali jednog abiturijenta. I ovaj je put bio naš gradonačelnik na prozoru, a zatim je pošao k redarstvu, da im zabrani pjevanje. Redar im na to zabranji hrvatsko pjevanje zaprijeti im se zatorom. Ovi su se pokorili, jer su uvidjeli, da redar dolazi po višem natagu. Na to intelligentna fakinaža zatuli onu izazovnu „Nella patria de Rossetti“, te je pjevala slobodno bez ičije opomene, jer je pjevala talijanski a to našeg načelnika ne smeta, nego mu godi i uživa, kad se može stogod raditi u prkos Hrvatima. Na to su abiturijenti posli premakavani „Al fede! Chersino“, a Talijanaši zapjevaju i druge izazovne pjesme. Ali rukoj, koju hrani cresski poljudelac, pjeva i provocira Hrvate, a da ne biva opomenuta. Po gradu se vikalo i živjalo one večeri, a naš gosp. načelnik sve to mirno dopušta, te je dapače sam prvi pokazao put demonstraciji stojeći na prozoru, dok sa istog prozora lijevala voda na prolaznike. Pitamo sada, je li sposoban taj čovjek, da vlada občinom, u kojoj ima 95% hrvatskoga pučanstva.

Niesu ove puste riječi, ovo su činjenice, kojih se ne može pobiti, jer se može svakot ob ovom osvijedočiti kod c. kr. kotarskoga suda u Cresu.

Naši su naime abiturijenti podigli tužbu protiv g. načelnika, radi uvrjede postenja, pošto je voda prolivena sa njegovog prozora dva puta baš na njih, a on sam je međutim bio na onom prozoru.

Naši su svjedoci dokazali, da je on oba puta bio na prozoru, a vodu da je prolila ženska glava, a ta bijaše, po mnjenju građanstva, njegova rođakinja. Gospodin načelnik, koji je proučio pravo, imao je svoga odvjetnika - branitelja a abiturijent, koji je tužio, ostavio je svog opunovlastenika, te ne imadjaše nikog odvjetnika, pošto nisu se odazvali njegovoj molbi

U Lavovu obdržavali su u nedjelju sastanak Poljaci iz Šlezke, koji su prihvativi resoluciju, da se moraju boriti u Šlezkoj koli proti Niemcem, toli proti Čehom. Ta buduća borba između Poljaka i Čeha u Šleziji biti će na korist jedino Niemcima, koji će odnijeti iz borbe debili kraj. Tako je svuda među Slavenima u Austriji, gdje se medju sobom kolju, tu uživaju Niemci, Talijani i Madjari.

U tom pogledu daju nam žalostan primjer naša slovenska braća u Kranjskoj. Tamo se spremaju obje stranke na tako žestok boj za predstojeće zemaljske izvore, da takva još u Kranjskoj bilo nije.

U zadnjem smo broju priobčili vješt o smrti grofa Frana Coronini-a, koji je još nedavno igrao veliku ulogu ne samo u Goričkoj, nego i u Beču. On je bio naime odgojen ujedno sa pokojnim grofom Taffetom i Njeg. Veličanstvo, te je kasnije kao državni zastupnik, kao predsjednik carevinskog vijeća, kano načelnik svoga kluba i kao zemaljski kapetan Goričke-Gradiske igrao vrlo važnu ulogu u javnom životu Austrije. Iz njegova javnoga djelovanja vredno je iztaknut dvije činjenice. On je naime javno u sjednici car. vijeća označio austrijski parlament kao mjesto za trgovinu, hoteli tim kazati, da se tamo napaštaju interesi države i zemalja i da stranke nastoje od vlasti zadobiti povlasticu za svoje glasove, kuo što trgovci traže novac za svoju robu.

Druga je činjenica, da je on — premda dobar Austrijanac, — javno u parlamentu uzvrdio, da neima u naših južnih pokrajnjah, načaća u Primorju i redente. On je tom izjavom učinio veliku uslugu Talijanom Primorja, je se je njegove riječi slušalo i uvažavalo. Ali njegova tvrdnja nebija istinita, što se je prije i poslije stotinu puta jasnimi dokazima posvjeđočilo.

Rusija. Povodom predstojećeg posjeta cara Nikole u Francuzkoj, pišu ruski listovi, da će se tonu posjetu rađavati ne samo Rusi i Francuzi, nego i svi pravi prijatelji mira, koji nisu obvladani egoizmom, koji je u mnogih ubio svaku kršćansko častvost.

Francuzka. Službeni program za boravak cara Nikole u Francuzkoj priobčen je ruskoj vlasti i listovom. Car i carica dolaze dne 16. septembra na ruskoj jahti „Sjeverna zvjezdja“ u Dunquerque. Predsjednik republike Loubet, predsjednici parlamenta i senata, te svih ministri počiće caru na susret na ratnoj ladji „Hoche“ te ga na otvorenom moru na jahti pozdraviti. Iz Dunqueqa polaze car i carica sa Loubetom i pranjom Compiegne. Drugog dana ovesti će se car sa Loubetom na vojno vježboštvo kod Reimsa, gdje će se obavili zaključne vježbe vojske. Trećeg dana imali bi car i carica posjetiti Pariz, gdje će biti gostovi predsjednika Loubeta. Za sada nije još javljeno, da li će cari supruzi i u Pariz, ali se drži obćenito, da hoće. Dne 19. septembra obaviti će se na poljani kod Reimsa velika vojnička smotra. Tu će se caru predložiti novi posebni odjeli francuzke vojske: odjeli vojnih biciklista i zrakoplovni odjeli. Prema toj određbi trajao bi car boravak u Francuzkoj četiri dana. Govori se, da će francuzka vlast povodom carevog posjeta pomilovati nekoje političke proganjanike.

Njemačka. Berlinski listovi pripisuju veliku važnost sastanku cara Vilima sa carem Nikolom u Dancigu, jer da će po naročitoj želji cara Nikole tomu sastanku prisustvovati i njemački kancelar grof Bülow. Taj sastanak da nije samo čin udvornosti, već da dobiva tim politički značaj.

Mjestne:

Imenovanje puljskog prošta. Sudjeli po onomu, što pišu talijanske novine i što govore u puljskoj sakristiji, čini se da je određen za mjesto prošta i seoskog dekana u ovom gradu pop Adam Zanetti,

bivši furlanski zastupač i član talijanskoga kluba u carevinskom vjeću u Beču. Talijani se srde nježak radi tog imenovanja, suprotstavljajući i izličući kandidatom za to mjesto kanonika Pahovića, ali ne možda radi toga, što je posljednji sposobniji za mjesto, nego radi toga da proštom bude tiba i mirna ovčica, a ne ratoboran kleklak.

Što se naše tice, — a naš glas valje za tolike tisuće hrvatskih duša u Puli i za deset seoskih plovanja hrvatskih u dekanatu — moramo opomenuti biskupe Flappa, da se već jednom otrese tog vjećnog zanemarivanja Hrvata i naravljavanja svećenika, koji nepoznaju niti jezika niti okolnosti puka te neka dade Puli prošta sposobna u svakom, pa i u jezikovnom pogledu. Furlani i Fiorentinaca nema netreba, a Bog im žal državlje tamo, gdje im je domaće ogujšće.

Jeame II u Puli III u ... Patagoniji i Radi se o posti, koja ovdje stoji pod upravom glasovitog Franka, novozabranog občinskog zastupnika i još kojega. Dakle, na puljskoj pošti neznaju za „Vintjan“, jer dopisnica, koju je ovih dana odpremio za tamo jedan naš odvjetnik u Puli, putovala je u Višnjan i Tinjan i Bog zna kamo, dok nije vraćena odpremitelju; samo u Vintjan nije znala poći. A pomisili, da je „Vintjan“ skup kuća u poreznoj občini Puli, niti 20 časa daleko od grada!

Bit će, da gospoda na pošti moraju znati za imena mesta u Patagoniji, a ne u svojem najbližem okružju, ali nješto više, recimo, pažnje ipak ne bi skodilo. Zivila Patagonija!

Drang nach Süden. Pred mjesec dana javisemo, da su bila raspisana učiteljska mjesna na djetičkoj novoustrojenoj školi u e. i kr. arsenalu, odnosno kod pučke škole e. i kr. mornarice. Javismo takodjer, da su se za ta mesta natjecali učitelji, koji su pod punom uspostavljeni te izpitani iz njemačkoga, hrvatskoga i talijanskoga jezika. Za ista mesta natjecali su se i Niemci iz Česke, koji nisu sigurno izpitani niti iz hrvatskoga a još manje iz talijanskoga jezika. Uzprkos tome, sva tri mesta dobije Niemci! Naši sposobni učitelji, koji jezikovnim znanjem nadmašuju sposobnosti Niemaca, a nisu sigurno niti u pedagogici za isti zaostali, bili su odijenjeni, da prostor učine — Niemcima. Znatljivo smo, kako će se isti razumiti sa omnim djaci, koji njemački nerazumiju, a tih će biti većina, jer nisu sversili njemačkih škola. Zašto se onda u natječajima zahtijeva poznавanje jezika, kada se kod podijeljivanja službe na isti uvjet neobazire?

Kada smo kod stvari, sjelit se moramo načje činjenice, a ta jest: Za vrijeme okupacije Bosne i Hercegovine, dakle pred 20 godinama, držali su se mjerodavni krovovi u Beču i drugud njemačke rečenice. Drang nach Osten i u smislu iste stali svoje benjamine u okupirane predjele. Danas je tamo već sve napunjeno s Niemci odnosno sa učitelji i činovnicima, koji izpunjuju svoju misiju po gornjem geslu. Dapaće tamo nije više niti praznih mesta, te ako žele koga benjamina smještiti mora žrtvom pasti na čovjek, koga iz nikakovih razloga odpuste ili umirovite. Dakle pred 20 godinama bilo je kod nas na jugu malo drugačije. Tada su n. pr. na e. kr. državnim vježbaonjacima u Trstu učiteljeljvi skoro samsi slovenski učitelji, današ, nakon što su popunjena sva mjesna u Bosni, bili će na istim skolama dva ili tri Slovence-učitelja najviše, ostali su svi Niemci, dapaće jedan istih podučavajući slovenstvu. Isto vredi i za srednje škole, na kojima je u ono doba bilo mnogo više naših profesora nego li danas. Uzmemu li u ruke školska izvješća srednjih učionica u Primorju, naći ćemo, da je na istih podučavalo prošle školske godine do 100 njemačkih, 90 talijanskih

(tu su ubrojeni profesori sa mojstrog gimnazija i realke u Trstu te gimnazija u Kopru i Pazinu) i samo 28 slovenskih odnosno hrvatskih profesora, među kojima su ubrojeni i učitelji vjeroučaka. Koliko je pak Niemci učitelji jošte na drugim zavodima u Primorju? Na e. kr. drž. dječoj-njemačkoj školi u Puli te na školi c. i kr. mornarice svi su Niemci osim staroga Colloriga; za Hrvate i Slovence tamo nije mjesto.

Tako se sistematički popunjuju sva mesta jedino sa Niemci; tu i tamo se milostljivo dozvoljava, da može podučavati i po koji Slovenac i Hrvat, nu taj je tada vjekovito zapostavljen Niemcima.

Njemački most do jadranskog mora gradi se pomoću neisloge, koja vlada među narodnostima Primorja i pomoći naših domaćih razmirača. Dogradili se jedno, biti će krivnja na onih, koji našemu narodu iz prkosa nedozvoljuju niti prvu elementarnu poduku u materinskom jeziku, a mnogo krivnje će pasti i na one vodje i privike, koji povedeš narod u rat radi osobnih hira i zadjevica.

Zigle na korist družbe sv. Cirila i Metoda za Istru prodaju se u Puli, u pro-davaonici duhanka g. Steskal-a na ulici Sissano broj 2 i Cenide broj 1, na sto upozorjuju sve rođoljube.

Iz Medallina pišu: Nas župnik, g. Andrija Bylica, dobavio je ovih dana krasne, velike slike „Putnog križa“ za našu crkvu. Od potrebe je bilo, da crkva dobije ovaj ljeti ure, koji će biti postavljen na polovicu septembra. Župnik Bylica je došla pozdravom pastir i Medulinice, dočim su mu zahvalni za „Putni križ“, že svim srećem da se čim, prije oživotvori i daljnja župnikova želja: dobava i namještenje orgulja. Ete, u skladu i ljubavi — Medulin može postići mnogo stvari.

Kako je već bilo javljeno u „N. S.“, govor se, da će biti ustrojena obnovna postaja za „doljnju“ Pulijstinu u jednom ili drugom selu. Občinska upravna vjeća i župni uredi Meduline, Ližnjuna i Pomera poslala su obrazloženu molbu na nadležne oblasti, da se ta postaja namjesti u Medulinu, kao središte i najvažnije mjesto na dolnoj Pulijstinji. Nemože biti ni malo dovođe, da će državna oblast uvrziti rečenu molbu.

Pokrajinske:

Za družbu sv. Cirila i Metoda, posao pop Miro Babić u Grobniku Kr. 18/30 sabranih u kući popa Nikole Grškovića na dan crvenoga zbara na Bartulovo. Živio sabirac i darovatelj!

Termoelektrični toplojemjer, kojega je izumio naš zemljak g. Josip Slavić-Matin iz Varljeni na Kastavčini, umiješen je jur na novom ratnom brodu „Szigetvár“. Taj novi ratni brod će u kratko na put oko zemlje. Dopusom 29. maja 1901. obavijestilo je c. kr. ratno ministarstvo (odjel za mornaricu) gosp. Slavića, da želi uvesti njegov izum i na drugih brodovih te ga pozvao, da u tu syru učini svoje predloge. Našemu zemljaku čestitamo na uspjehu!

Onaj gospodin, — čini nam se iz Kanfanarsćine — koji je dao u našoj kujgoveznici vezati „Prontuario dei Conti fatti“, neka nam pošalje svoj nastav, da mu uzmognemo pripasti knjigu.

Iz Pazina nam pišu: Dopusnik u br. 66. cijenjene „N. S.“ iztaknuo je sasmostno mišljenje, kako treba da bude ravnatelj ovdašnjeg c. kr. poštanskog i brojnjog ureda da ugodi puku. Ali jedan kuće-gazda nemože dobitim uspijehom voditi kućne poslove, ako i ukucani nisu vješti redu, kojim se posao obavija. Dopusnik je zahtjevao, da ravnatelj mora poznati hrvatski ili slovenski jezik, ali od podređenih činovnika nije zahtjevao ništa, a niti jedan od poštanskih činovnika u Pazinu da bi znao i reći hrvatski ili slo-

venski pravilno progovoriti. Isto vredi i za listonoše, koji su dobri ljudi, ali ne poznaju podpuno jezika puka. Što se dakle jezika tiče, moralo bi se osoblje ove pošte sasma promjeniti. S druge strane nije baš umjestno, da su činovnici, sve skoro sami Pazinci, pa međusobno u bliznjem ili dalnjem rodu. Ovim nećemo da diramo u pitanje pouzdanja, ali kod pošte i brzojava ima slučajeva veoma čuljive naravi, zato je najbolje, da činovnici ne budu jedan drugom u rodu niti da budu u službi u rodnom mjestu. Ravnateljstvo bi moralno na to strogo paziti!

Iz Škopljak — občina Milje — pišu nam 26. t. mj. Mi smo g. uredniči, pod slavnom talijanskom občinskom upravom pravi siromasi. Neimamo puteva, neimamo pitne vode, neimamo pravog školskog nauka ni ostalog, što nam treba za svakdanji život. Naši putevi su prikladni jedva za koze, nipošto za ljudi ili za našu domaću životinju, kojom se služimo za vožnju i prenos. Sve naše dosadašnje može za gradnju i popravak tih puteva, osiale su od talijanske gospode neuslušane. Gospodi u Miljama i u Kopru netrebaju naši putevi, nego u vreme izbora, a tada se dovezu do kakve krme u kočijah, te tui love, slijeve i varuju siromaha seljaka.

ovdje občenito poznato — neki Klun u Bettu više od 20.000 for. za školu u Zrenjanu posle smrti njegove udove. Kamate ove glavnice vuče udova pokojnog našeg dobrotnika, kojeg je sada okolo 70 godina. Posle njezine smrti pripada gornja svota poreznoj občini Zrenj za pučku školu.

Ako bi dakle naše upravno više izpostavilo potrebit novac za gradnju pučke škole, to bi se taj dug izplatilo spomenutim novcem za koju godinu. Izgovor upravnog višeča neviđi, jer čemo imati danas sutra lijepe glavnice, na koju možemo već sada dignuti zajam, jer nam je oporučkom zajamčeno.

Molitelji za hrvatsku pučku školu obrazložili su sve to c. kr. kotarskom školskom vjeću u Poreču i oni se nadaju, da će njihova opravданa molba biti uslišana. To si više može na temelju rečenoga prisilisti, upravno više u Zrenju na gradnju javne pučke škole, čim bi zadovoljilo zakonu i davnoj želji ogromne većine zrenjekih občinara.

Topolevčani pozor! Dne 25. t. mjeseca je zlostrena „Leg a nazionale“ ples na Topolevcu — občina Oprtalj. Taj ples imao bi biti preteča ustrojenju „Leline“ škole u tom našem čisto hrvatskom mjestu. Pomoćna hrvatska škola drži također velezaslužni župe-upravitelj veleč. g. Knaus, koji je trn u peti opštinske Sinjoriće, jer je vredan svećenik i čestit rođoljub. On se zauzimlje svim silama za dobro svoga stada i radi toga nemogu ga tamo vidjet naši izrodni i opštinski talijanasi.

Naše pučanstvo na Topolevcu upozorjujemo na spletke opštalske gospode. Tamo bi morala biti već odavna javna hrvatska pučka škola, jer imade dosta naše djece sposobne za školu. Vredni naši Topolevčani neka zahtijevaju hrvatsku pučku, a „Leg“ neka ustraži škole za talijansku dječiju, nipošto za našu.

Našim privakom u onoj župi preporučamo, da poduče puk, za čim teži nezretna „Leg“. Neka budu puku pri ruci i neka ga odvraćaju od mreže, koju mu talijanasi pištu.

Od talijanske škole nebi imala naša djeca nikakve koriste, jer se nebi ničemu naučila, a zapričili bi ustrojenje javne hrvatske pučke škole, do koje moraju prije il kasnije doći. Pozor dakle vredni naši Topolevčani!

Talijanska pučka škola u Kaštelu. U službenom listu „L’Osservatore Triestino“ citamo natječaj na mjestu učitelja na talijanskoj pučkoj školi u Kaštelu. Ta škola je nosrtna ne samo radi toga, što je često bez učitelja, već i radi toga, što u njoj neimam i nemože biti pravoga napredka. Kako čete da ga i bude? Talijanska škola za hrvatsku dječeu! Da je tomu tako, osvjeđočio se još prošle godine na vlastite oči c. kr. namjestnik g. grof Goess, koji je bio prigodom svoga posjeta i našu školu obašao. On se je sam uvjerio, da su skoro sva djeca, koja polaze tu školu, hrvatskoga materinskoga jezika. Upitao je naime sam svu školsku djecu, da se dignu oni, koji govore talijanski — i ustalo ih — kako bijaše jur u Vašem cijenjenom listu javljeno — samo 7. Očekivali smo, da će sam g. namjestnik toj grdoi u našem školstvu učiniti konac. Očekivali smo to od njega kao predsjednika c. kr. zemaljskoga školskoga vjeća. Nu on nije na žalost ništa učinio za nas i za našu siromušnu dječicu, koja se i nadalje muče i traju u talijanskoj školi. Nebi nam bilo ni pol muke, da se nje o nošem judu sam g. namjestnik osvjeđočio, jer bi bio mogao misliti, da ga mi varamo, da govorim u nas mržnja ili strast, ali ovako boli nas silno, da nam neće pomoći ni on, koji može, i koji bi morao. Nećudimo se dakle ni malo, što mi stojimo tako slabu pučkom prosvjetom u Istri, kad ne nalazimo pomoći ni tam, gdje bismo on, koji može, i koji bi morao. Nećudimo se, da li ne može, i gdje znaju iz vlastita

izkusiva, kakva nam se nepravda čini od strane Talijana u pogledu pučke prosvjetne.

Na ovđašnjoj pučkoj školi podučavaše Talijani, koji nisu znali ni reći hrvatski. Sada si možete sami lako predstaviti, kakav da mora biti napredak na takvoj školi. Utječi nezna hrvatski, a ogromna većina školske djece nezna talijanski. Mi doista neznamo, kako može takav učitelj tumačiti djeci školske predmete. Da bi poznavao ova zemaljska jezika, moglo bi biti kakvog napredka, ali ovako ga nemože biti. Dok nebude ovđe hrvatska škola ili bar dvojezična, t. j. hrvatska i talijanska, napredak u njoj neće biti, te je škola da se na nju troši novac i da djeca gube vrijeme, koje bi mogli doma u što koristuz upotrijebiti. Dok je bio kod nas nezaboravni naš g. Mandić, čula su iz njegovih ustiju školske djece bar poduku u kršćanskom nauku u materinskom jeziku, jer on se je držao nepomično zakona ili naredbe, da se mora školsku djecu podučavati vjeronauk u materinskom jeziku. Inače nemože biti napredka ni u tom toli važnom predmetu. Poslije njegova odlaska neznamo više kada se podučava vjeronauk u školi, ali bilo bi nam veoma žao, kad se nebi njegovi naslijednici držali njegova primjera, koji odgovara božjem i ljudskom zakonu i pravu.

Za oslobođenje parobroda „Šibenska“¹. U subotu su započele radnje za oslobođenje potonulog parobroda „Sebenico“, koji se nalazi pod morem na istarskoj obali nedaleko Trsta. U pondjeljak započeli su ronci vaditi iz mora robu sa potonulog parobroda. Radnja oko oslobođenja toga parobroda traje više dana.

Iz drugih krajeva:

Naručbe za žigice i za cikoriju družbe sv. Cirila i Metoda imaju se slati na gosp. Milana Gremera, Rieka. Za cigaretne papir valja se obratiti ravno na gosp. Stjepana Gamulina na Jelsi, Dalmacija.

Cigaretni papir družbe sv. Cirila i Metoda za Istru već je predan na prodaju. Svaki redoljub neka traži i da mu se daje same takav papir. Razprodavači nek se obrate ravno na gosp. Stjepana Gamulina, Jelsi, Dalmacija.

Proslava 25.-godisnjice biskupovanja zagrebačkog nadbiskupa g. dra. Jurja Posilovića. Dne 27. t. mjeseca proslavio je zagrebački nadbiskup preuzvrseni gosp. dr. Juraj Posilović srećanom načinom 25.-godisnjicom svoga biskupovanja.

Razdoblje je tom prigodom 60 tisuća kruna u bogoljubne svrhe, u narodne slike i novčića.

Slijedimo dobar primjer. Hrvatska mladež na svečinilu u Zagrebu pokrenula je živahnu agitaciju proti tudinštim, osobito proti porabi njemačkoga jezika. U javnih glasilih izvrženi su ruglu svi oni Hrvati i Hrvatice, koji se služe njemačkim jezikom bilo u svom poslovanju bilo u privatnom običaju. Za primjerom hrvatske omladine u Zagrebu, povela se je mladež naša i u drugili gradovih Hrvatske, a sada dozajemo iz hrvatskih listova Dalmacije, da je i u pojedinim gradovih šlavne te kraljevine hrvatske mladež pokrenula živu agitaciju proti porabi talijanskoga jezika.

Dokličimo lvalimo redoljubno poduzeće naše mladeži koli u Banovini toli u Dalmaciji želimo vruće, da bi naša mladež i u Istri pokrenula agitaciju proti porabi svakog tudjeg, osobito talijanskog jezika. U naših gradicih i mjestih uz more, ili koja graniči sa talijanskim gradovima zvala je zao običaj, da se oni, koji se smatraju naobraženjimi, služe ne samo sa Talijani, nego i medju sobom tudjim, talijanskim jezikom. To se nedogadja često iz zlobe ili prkosa, nego iz malo-dušnosti i nemara i zbog nedostatnosti narodnog ponosa. Toga zla valja da se svi okanimo! Ustanimo svu složno i odlučno na zaštitu i obranu naše najveće

svetinje, milog nam i sladkog materinskog jezika. Omladino naša, ugledaj se u primjer Tvojih drugova iz Banovine i Dalmacije!

Providnost za našu trgovačku mornaricu. Ako se obistini viesi, koju javljaju „Hrv. Pravu“ iz Buenos-Airesa, biti će to od velike važnosti za našu trgovačku mornaricu. Rečenom listujavlja, naime iz B. Ayresa, da će se poznati hrvatski bogatstvo i rodoljub iz Dalmacije, koji obnaša čast austrijskog konzula u onom gradu, g. vitez Mihanović, povratiti u svoju staru domovinu. G. Mihanović posjeduje u Americi, kamo je pošao pred više godina kao siromal, ogroman imetak. Bistrom umom i uztrajnim radom stekao si je u novom svetu toliki imetak, da plovi danas po moru do stotine njegovih parobroda. Kad se vrati u domovinu, bili će sjedište njegove trgovine Dalmacija, kamo će on dopremiti svoje trgovačko brodovlje. Bilo u sretan čas po našu trgovačku mornaricu!

Sa Trsatu nam pišu: Tri su mjeseta posvećena kućicom Bl. Dj. Marije: Nazaret, Trsat i Loreto. Veličanstveni hramovi rese prvo i zadnje mjesto. Vredno bi i časno bilo, da i Trsat, gdje je boravila kućica 3 godine i 7 mjeseci, dobije dostojniji hram. To se tim više pristoji, što je Bl. Djevica Marija svojom čudotvornom slikom, koja se ovdje naftazi, mnogo puta očito pokazala, da si je ovo, svojom kućicom posvećeno mjesto, izabrala, i da ovdje hoće da bude posrednicom i zagovornicom našom kod Boga u svim nevoljama duševnim i tjelesnim. S toga pokrenuće sinovi sv. Franje, koji su već više stoljeća čuvari ovoga posvećenoga mjeseta, misao, da se sadašnji hram sasima obnovi i uveliča, te da ga štovatelji Marijini, osobito Hrvati i Slovenci, prikažu Majci božanskog našeg Spasitelja kao zajednički dar putem ovoga stoljeća.

U tu svrhu osnovano je posebno društvo za gradnju franjevačke zborne crkve pod pokroviteljstvom presvj. biskupa senjsko-modruškoga g. dra. Maurovića, sa potvrđenjem pravilima, kojih izvadak se glasi:

Svaki član društva postaje dionikom svih duhovnih zasluga i dobrih djela, što se obavljaju za dobrotvoare ovog samostana, kao sv. mise, što se služe svake nedjelje za žive, a svakoga mjeseca za pokojne dobročinitelje samostana. Naposebice će se još naročito za članove ovog društva misiti svake subote na Žrtveniku Svetišta jedna sv. misa, dok društvo postojalo bude, a kad gradnja crkve bude dovršena, za sva će se vremena dne 10. svibnja svake godine jedna sv. misa misiti u Svetištu za pokojne članove i dobrotvoare. Kad se dovrši gradnja crkve i društvo razidbi, biti će imena svih članova na trajnu uspomenu u posebnoj knjizi pohranjena pod čudotvornom slikom Bl. Dj. Marije, i uz to imena utemeljitelja i dobrotvoara ovjejkovjene na spomen-ploči u Svetištu prošteništa Gospina na Trsatu.

Nasuprot obvezuje se svaki član: djelo društva po mogućnosti sam i u svojoj okolini zborom i tvorom unapredijavati i prosvirati i doprinositi po mogućnosti jedan od ovih iznosa:

a) kao utemeljitelj K 200; b) kao dobrotvor K 100; c) kao redoviti prinosnik K 5; d) kao izvanredni prinosnik K 1, i to jednom za uvjek ili u roku od tri godine.

Demonstracije proti „Ugarsko-hrvatskom parobrodarskom društvu“. U novije doba zaredale su u raznih mjestih hrvatskog primjera demonstracije proti „Ugarsko - hrvatskom parobrodarskom društvu“ na Rici radi nezakonite, ili bar nepotrebne porabe madjarske zastave na parobrodi, rečenog društva. Prvi oglasiše se proti izvješenju te zastave gradjanu drevnog Senja, koji su na blagdan sv. Stjepana jasno i glasno izrekli svoje negodovanje proti rečenom društvu i nje-

govom zastupniku, podpredsjedniku Krasjaču.

Prošle nedjelje demonstrirali su Bakrani i Kraljevčani proti onom društvu radi neizvještenja hrvatske zastave na društvenom parobrodu, koji je imao odvezli izletnike iz Bakra i Kraljevice na svečanost otvorenja hrvatske čitaonice u Mošćenicama.

Opravdanom zahtjevu Bakrana i Kraljevčana, da se izviesi na parobrodu hrvatska zastava, nije došlo zadovoljiti kapetan parobroda. On je na zahtjev odgovorio, da bi se zahtjevu rado odzvao, ali da neima za to nikakva nalogu. Radi toga nije se nikto ni iz Bakra ni iz Kraljevice ukreao na parobrod za Mošćenice. U Bakru da bijaše proti parobrodarskom društvu takva demonstracija, da tuvje još Bakar nije dozvao. Odavde su oni vredni gradjani poslali u Mošćenice brzopojazdrav te u tili čas na obali sakupili za družbu sv. Cirila i Metoda 100 kruna. Živili svestni Bakrani i Kraljevčani!

Nesreća na carskom brodu u Carrigradu. U carigradskoj luci usidren je brod Njeg. Veličanstva „Planet“. Na taj brod odputili se četvrtica mornara sa obale u malenoj ladjici. Posto bijaše more nemirno, prevrnula se ladjica te sva četvrtica padaše u more. Dva mornara i jedan podčastnik spasile se plivanjem dok ih je mornara Brandolini - a odnesla morska struja, te se je utopio. Njegovi drugovi tražili ga dugo električnim svjetlom, ali uzalud. Za pokojnika čitane bijahu u kapelici austrijskog poslanstva zadušnice, kojim je prisutstvovalo više časnika i zapovednik „Planeta“ korvetni kapetan Pichl. Počinav u miru!

Sve rođoljube uljudno molimo, neka zahtijevaju „Našu Slogu“ po svih kavanah i gontonah koliko u Puli toliko izvan iste.

Filijalka

C. KE. PRIV. AUSTR. KREDITNOGA ZAVODA
za trgovinu i obrt u Trstu
prima:

Uplate u krunama

na predobjavom od 4 dana po 2%/
U pismu na ime sa predob. od 4 dana po 2%/
" " " " " 8% " 3%/
" " " " " 30% " 3%/
U napoleonu na pismo sa predob. od 3 d. po 2%/
" " " " " 3 m. " 2%/
" " " " " 6 " 2%/
Okružni odjel u krunama
razpoloživ smještaj, 2%/
na svaku svetu.

Krone i napoleoni u tekućem računu.

Uvjeti se sklapaju prigodice već prema roku predobjave.

Izdaje doznačnice

za Beč, Budimpeštu, Brno, Karlove varje, Rieku, Lavor, Prag, Reichenberg, Trepčaru, kao također za Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradac, Sibinj, Imotski, Celovac, Ljubljano, Linc, Olomuc, Saaz i Solnograd bez troška.

Ravi se kupnjom i prodajom divisa, novca i vrednostnih papira.

Prima uplate odreznaka, izvršenih vrednosti kano i uplate svake vrsti.

Daje predujmove na Warrants i vrijednosti uz najumjetnije uvjeti. Predujmove otvara na dokumente za London, Pariz, Berlin i druge trgovе po vrlo umjetnijim uvjetima.

Kreditni pismi izdaje za kojigod trg.

Uložci u pohranu.

Primaju se u pohrani vrijednostni papiri, zlatni i srebreni novac i bankovni papiri. Uvjeti se mogu dozvati obrativ se na blagajne zavoda.

Mjenjene naputnice.

Blagajne zavoda izplaćuju mjenjene naputnice talijanske banke u talijanskim lirama ili u krunama po danjem tečaju.

Trst, 1. kolovoza 1900.

U gontoni

„Ajdemo k Mladine“

na trgu Porta Aurata, Pula,
toče se najfinija istarska i dal-
matinska vina i zgotavljaju izvrstna
jela za doručak, objed i večeru uz umje-
rene cene.

BAČVE ZA VINO

rabljene, od 4 do 7 hektara te
veće od 14 do 20 hektara

PRODAJE

u Puli, Via Sissano 10 T. Fonda.

Restauracija

ŠEPUKA - PAZIN

sa sobami za prespavanje
preporuča se

p. n. občinstvu i putnikom za mnogobrojan posjet, obećajući uvick najtočniju poslužu uz dobro domaću kuhinju te razna zdrava i krička vina. Dobiju se takodjer desertna vina, likeri i slastice.

Prvo slavensko skladište pokućstva

Antona Černigoj

Via di Piazza vecchia 1, u kući Mareni,
potružica stolarske zaštage u Gorici.

Skladišta u Solkanu - Trstu.

Tvornica sa strojevnim obratom

Svaka je konkurenca nemoguća
jer je pokućstvo iz prve ruke.

ZUBOBOLJA.

Bol šupljih zubi prestaje sigurno i
momentano uporabom najnovijeg izuma
„Orientalskih pilulica proti zubobolji“.

Iste su od strane visoke kralj. zemaljske vlade za prodaju
dozvoljene, te nakon lutbenе analize kao posva neskođljive pronađene.
Ove do sada kao najradikalnije i nenadkritljivo sredstvo proti boli šupljih zubi izkušane

„Orientalske pilulice proti zubobolji“
dobivaju se jedino kod proizvoditelja ljekarnika

A. SRNKE u Glini (Hrvatska).

Da se predusretne možebitnqm kupovanju kojekavih patovina, upozoruje se na zatvoru kutije nalazeći se
zaštitni žig (glava crne). — Naručbe obavljaju se
kretom pošte uz pouzeće, ili ako se novac
unaprijed pošalje. — Cijena jedne boćice pilulica
sa uputom jest franco pripisano 1 Ks 5 h.

Rodoljubi!
Kupujte samo Cirilo-Metodijske žigice!

Treći svezak

Povjest *

* Hrvata

od prof. Vjek. Klaića.

Do sada izšla tri svezaka dajemo
uz mjesечne odplate po K. 4.

Upravo je izšao treći
svezak (drugi svezak
drugi dio) zna-
nitoga djela:

Poviest Hrvata

od najstarijih vremena do svršetka 19. stoljeća.

Ovaj svezak obuhvaća 20 ža-
panih araka, ukrašen je sa 77 slika,
a stoji nevezan 6 kruna, tvrdi vezan
3 kruna.

Koliko vrijedi djelo prof. Vjekoslava Klaića o povijesti Hrvata, pri-
znaće je u najnovije doba i slavna.

„Matica Hrvatska“, dosudivši piscu nagradu
grofa Ivana Nep. Draškovića za godinu 1900.

Pozivamo sve dosadašnje predbrojnikе da si nabave ovaj naj-
noviji svezak, a ujedno molimo, da svaki u krugu svojih poznatih,
ovo za nas toli važno djelo, toplo preporuči za nabavu.

Da olakšimo novim predbrojnikom nabavu do sada izšlih
3 svezaka, to evo javljamo, da smo pripravni sve do sada izšla

svezke davati na mjesечne odplate.

Kod naručbe ili primanja knjige imade se platiti prva od-
plata od K. 4 — a ostatak točno
svakoga uzastopce slijedećega 1-ga
u mjesecu.

Naručbe prima svaka knjiljera i knjiklja-
kija Lj. Sav. Karićeva
(Kralj i Dentich) u Zagrebu.

Treći svezak